

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2014

Činnost

Tkalcovské venkovské muzeum od března 2008 provozuje a propaguje tkalcovské muzeum v Domě pod jasanem v Trutnově. Zaměřuje se veřejnost všech věkových kategorií při společné tvorbě, obnovování zájmu o tradice, kulturní dědictví a při poznávání naší minulosti. Organizuje vzdělávací programy pro dospělé a děti a kurzy lidových řemesel a výtvarných technik.

Lektoři tkalcovského muzea prezentují lidová řemesla na akcích pro veřejnost.

- **PRAVIDELNÁ OTVÍRACÍ DOBA V MUZEU.**

Zaměstnali jsme na HPP průvodce do tkalcovského muzea, abychom mohli zajistit pravidelnou otvírací dobu od 10 do 15 hodin. V jiném čase opět poskytujeme prohlídky po předchozí domluvě.

Návštěvnost muzea se díky tomu zvýšila. (600 osob).

- **Vzdělávání lektorů muzeí a NO v oblasti lidových řemesel,**

V roce 2014 byl ukončen projekt, který probíhal od února 2012. V rámci projektu byly připraveny vzdělávací programy Lidová řemesla v Královéhradeckém kraji a Tradiční materiály v lidové tvorbě, které jsou zaměřeny na praktické získávání dovedností. Vydali jsme příručky Lidová řemesla a Tradiční materiály v lidové tvorbě. Projekt byl podpořen EU a MŠMT v programu Investice do vzdělávání.

- **VÝTVARNÁ VÝCHOVA V DALŠÍM VZDĚLÁVÁNÍ ,**

Od února 2014 v rámci nového projektu, projekt OPVK, probíhala výuka nových metod ve výtvarné výchově pro lektory výtvarných výchov.

Během roku se seznámili s novými technikami, jako jsou cardmaking, scrapbooking, embossing. Rozšířili znalosti v tradičních technikách – v keramice či textilních technikách.

Část seminářů, které absolvovali, se zaměřila na ekologické výtvarnictví, zpracování přírodních materiálů a na folklorní prvky ve výtvarné tvorbě.

Vznikly komplexní vzdělávací programy: Moderní výtvarné techniky a metodiky výuky, Ekologické výtvarnictví a Folklorní prvky ve výtvarné tvorbě., které rozšíří nabídku dalšího vzdělávání v Královéhradeckém kraji.

Samotní vzdělavatelé z tkalcovského muzea získali hlubší dovednosti ve dvoudenním semináři Komunikační a prezentační dovednosti , v semináři Kov a papír ve výtvarné tvorbě nebo při semináři Raku keramiky.

- **Vydané učebnice**

Byly vydány učebnice, které spojují teoretickou část s praktickými náměty a postupy. Knihy ve své obrázkové části přinesou řadu výtvarných projektů.

- **Pořádání akreditovaných kurzů**

Pro ped. pracovníky pořádáme řadu akreditovaných kurzů.

1. Sklo I. Vitráž
2. Sklo I. Mozaika
3. [Dřevořezba](#)
4. Sklo II. Fusing
5. Sklo II. Vinuté perly
6. Drátování
7. Paličkování, krajka Tenerife, šitá krajka
8. Ovčí vlna – plstění mokré a suché
9. Bižuterie
10. Proutí – tradiční materiál v lidové tvorbě
11. Točení na hrnčířském kruhu, dekorování keramiky.
12. Kašírování papírové hmoty – masky, loutky, větší objekty
13. Výroba ručního papíru ve škole
14. Kreslení pravou mozkovou hemisférou
15. Polymerové hmoty a technika práce
16. Keramická loutka
17. Pletení z papíru

- **AKCE PRO VEŘEJNOST**

Velikonoce v muzeu šestým rokem pořádané týden před velikonocemi, na Květnou sobotu. Připomínají se zvyky v Podkrkonoší, výroba velikonočních dekorací, pomlázek, květinových ozdob, zdobení perníčků, drátování kraslic. Podává se velikonoční občerstvení připravené členy sdružení.

Návštěvnost 75 osob. Lektoři: Jaroslava Raabensteinová – kraslice, Anna Talábová – zvonečky z pedigu, Martina Políaková – květinové dekorace, Petr Kavan – ruční

soustruh, Tereza Komárková – pomlázky, Jiřina Švaralová – perníčky, Hana Nýdrlová – drátování, Iveta Hemelíková – keramické zápichy.

Den Krkonošských řemesel

19.7.2014

Workshopy v celém objektu Domu pod jasanem, tvoří se na zahradě, v muzeu a dílnách. Návštěvníci měli možnost vyzkoušet předení, , tkaní na karetkách, pružinový soustruh, tkaní na stavu, drátování, slaměné ošatky, točení na hrnčířském kruhu, košíkářství., plstění ovčí vln , drátování, výrobu hraček z vlny, enkaustiku. Nová technika Raku keramika nadchla návštěvníky.

Lektoři: Oldřich Filip, Petr Kavan, Květoslava Vítová, Jiřina Švaralová, Martina Poliaková, Hana Nýdrlová, Iveta Hemelíková, Jaroslava Raabensteinová., Marcela Ledvinková, Anna Talábová

Staročeské vánoce, 6.12.2014, Návštěvnost 60 osob.

Akce se konala po šesté a kapacity obou dílen byly zcela naplněny . Lektoři: Jiřina Švaralová – perníčky, Anna Talábová – ozdoby, Martina Nosková, Iveta Hemelíková – ozdoby z pedigu, Jana Kavanová – andělci z vlny, Hana Nýdrlová – drátování, Martina Poliaková – jmenovky a přání, Jana Švehlová – foukané ozdoby, Marcela Ledvinková.

- **Prezentace lidových řemesel na akcích pro veřejnost:**

Už ho nesou na Trutnovských městských slavnostech. Zajistili jsme workshopy lidových řemesel a dílničky pro děti.

Účast lektorů: Petr Kavan, Helena Jahelková, , Iveta Hemeliková, Marcela Ledvinková, Martina Poliaková, Oldřich Filip, , Jaroslava Raabensteinová, Hana Nýdrlová + dobrovolníci.

Předváděli jsme řemesla na hradě Vízmburk.

Předváděli jsme řemesla **v Královéhradeckém kraji při prezentaci věnných měst** a zastupovali jsem město Trutnov ve Vysokém Mýtě, Novém Bydžově, ve Dvoře Králové n. Labem, v Hradci Králové .

- **Media**

Odbornou pomoc jsme poskytli při **natáčení filmové pohádky** od režisérky Alice Nellis na motivy Sedmero krkavců, kde řada exponátů z našeho muzea „hraje“. Zář 2014

Leden 2014 Toulavá kamera natáčela reportáž v tkalcovském muzeu. Vysíláno v březnu 2014.

Kniha Toulavá kamera č. 19. Vyšla reportáž o Tkalcovském muzeu.

Vyšli články o naší organizaci v celostátních médiích: Venkov a styl, Rozmarýna, Pravý domácí časopis, Právo, Krkonošský deník,

- **Akce pro děti**

Během školního roku jsme opět pořádali kroužky výtvarných technik se zaměřením na lidová řemesla v regionu Trutnovsko, Úpicko. Kroužky probíhaly v 10 obcích Královéhradeckého kraje. Počet dětí: 250. Děti se zúčastnily soutěže se svými výrobky a získaly ocenění nebo drobnou odměnu.

Uskutečnili jsme vzdělávací programy Len a vlna. Celkově se zúčastnilo 150 žáků.

V létě proběhly celodenní pobyty dětí se zaměřením na lidová řemesla poslední týden v červenci a v srpnu., zúčastnilo se 40 dětí

**Naši lektoři publikují svoje znalosti na internetu např. www.kozelustvi.cz.
www.domaci-soustruzeni.cz**

TKALCOVSKÉ MUZEUM

Trutnov-Voletiny

Nejtypičtějším krkonošským řemeslem bylo od nepaměti tkalcovství. V 18. a 19. století se téměř ze všech chalup roztroušených po kopcích i směstnaných ve vesničkách pod našimi nejvyššími horami ozývalo klapení stavů a zdejší vyhlášená plátna směle konkurovala na světových trzích holandským a belgickým výrobkům. To už dnes sice neplatí, ale pokud vás tato část našich dějin zajímá, můžete se za ni vypravit například do Voletiny v Trutnově. Manželé Martina a Rudolf Polákoví si tu roku 2008 ve svém Domě pod jasanem otevřeli Tkalcovské muzeum, v němž se seznámíte se spoustou nástrojů, pomůcek a výrobků dokumentujících umění dávných mistrů tohoto řemesla. A přestože se bez výjimky jedná o historické artefakty, je zdejší expozice vlastně interaktivní. Můžete se tu totiž posadit ke stavu a vyzkoušet si, kolik uslí je schováno

v kousku obyčejného plátna, na vchli si vyčíst trochu lnu anebo si vyrobit trochu přize na klaukém kolovrátku.

Princip těchto nástrojů i jiných tkalcovských pomůcek se v minulosti téměř neměnil a ve víceméně stejné podobě je používali řemeslníci už ve 14. století, kdy u nás vznikaly první plátenické cechy. Vstup do nich byl povinný, jen jejich členové totiž měli právo vyrábět a prodávat svou produkci ve městech, která měl dany cech pod kontrolou. Podmínkou pro přijetí byla celá řada. Kromě křesťanského vyznání musel zájemce prokázat svůj řádný původ, předložit výuční list, udělat zkoušku, složit příslušný finanční obnos a vystrojit hostinu členům cechu. Za to naopak využíval různých privilegií, z nichž nejvýznamnější se týkala ochrany trhu. Mimo jiné mu dávala jistotu, že v okruhu jedné míle

▼ Návštěvníci v muzeu mohou vykoušet práci na tkalcovských nástrojích.

Dům Pod Jasanem

- **POLOHA** Ve starodávném statku ve Voleticích na okraji Trutnova.
- **CO TU NAJDETE** Seznamte se s historií tkalcovství na Trutnovsku a ve zdejší výtvarné dílně si sami vyzkoušejte toto starobylé řemeslo jak tkaním na rámu, tak na stavu. Kromě toho si pod vedením zdejších zkušených lektorů vyzkoušejte plést košíky.

- **NEJBLIŽŠÍ AKCE** Přijďte sem i s dětmi na workshop 6. prosince nazvaný Staročeské Vánoce. Společně si užijete ty pravé. Můžete si tu ozdobit perníčky, vytvořit foukané skleněné ozdoby nebo ozdobičky z drátků, udělat přání z ručního papíru nebo svíčky z korálků. Nakoupíte tu i drobné dárky.

www.dumpodjasanem.cz

Interaktivní tkalcovské muzeum v Domě pod jasanem patří mezi 100 nej muzeí a galerií v ČR.

Těší nás to a zavazuje.

Lektoři Tkalcovského muzea.

Koukněte na:
www.dumpodjasanem.cz

TEXT:
 T. J. J.
 NIKOLA GUTVART

Dům pod Jasanem 9

Všichni určitě známe pohádku o krtekovi, který si nechal ušit kalhoty s kapekami. Pokud někdy zavítáte na Trutnovsko, doporučuji navštívit Tkalcovské muzeum a výtvarnou dílnu naší kamarádky Marty, která je mimo jiné i maminkou pěti dětí. Muzeum vybudovali spolu se svým mužem doslova od podlahy sami. A stojí za to, podírkonoši bylo místo, kde se odjakživa tkaly lněné látky a len se tu samozřejmě i spřádá. Dnes tu široko daleko žádná pole se lnom nenajdeme. Tak alespoň to muzeum. Pro místní domácí školáky, kteří se lady za devět let našeho života v podhříbí namožili až za poslední dva roky, tu od února probíhají také tematické výtvarné dílny. I za tuto možnost velké díky!

Martino, když jsme se poprvé setkali, vyprávěla jsi mi o vašem snu žít vysoko na horské chatě, mít ovce, hodně dětí... Děti máte pět, ale místo horské chaty a ovcí jste vybudovali Tkalcovské muzeum v podhříbí Krkonoš. Jak k tomu došlo? Na horách jsme začínali. Když jsem čekala naše první dítě, odešli jsme z Prahy, kde manžel pracoval jako řádový vědecký pracovník ve státním zřizovaném ústavu. Hranicích jsme si horskou boudu ve Velké Úpě, kterou jsme nazvali Boudelka (někdy mi to přišlo výpně, začínala jsem se dokonce zakulacovat, teď už tolik ne). Bouda se tak ale jmenuje dodnes. Když už vystřídala majitele

V té době jsme v poblouznění koupili na inzera: starý tkalcovský stav. Když už bydlíme v Kikonském, tak se posuneme do tradičního domku z dřívky, jak už tak bylo, jenže nábytek, ale moje první ručně utkaná látky stály za to, dodnes z ní máme valící polštáře. Po třech letech, a narození dvou dalších dětí, nám snoubila koučila a my se rozhodli v kuchy zůstat. V roce 1997 jsme koupili náš dnešní dům a s optimismem se pustili do oprav, které se ukázaly mnohem větší, než se zdálo. Po několika letech oprav domu přišel čas se realizovat i jinak než na stavbě. Po mateřské jsem si učelala rekvalifikační kurz keramik, abych si vylepšila vzhledem a ušla jsem se do pra-

22 | Právý domácí časopis

Právý domácí časopis psal o Tkalcovském muzeu.

Časopis Rozmarýna psal o Domě pod jasanem.

tradice | naše dílna

Můžete tu tvořit s celou rodinou

Tvoření pro všechny v Domě Pod Jasanem

Rekonstruované venkovské stavení „Dům Pod Jasanem“ najdete ve Volečtinách na okraji Trutnova v Podkrkonoší. Na své v něm přijdou zájemci o tvůrčí a vyrábění všeho druhu, ať už jde o tradiční řemesla nebo modernější techniky. Ať za vidění stojí i interaktivní tkalcovské muzeum.

Řemeslo se tu má svou příchuť i lázeň

Ma ovčí st. příjdu i děti

Hezky vám tu bude po celý rok. V létě tu najdete příjemný chládek, za deště sucha a atraktivní program pro celou rodinu, a v zimě vás v řemeslné dílně zahřeje kamna. „Když jsme se do tohoto starého a neudržovaného stavení před sedmácti lety nastěhovali, byl jednou z mála věcí, kterou jsme měli, tkalcovský stav. Stal se středem celé naší sbírky, která dala základ interaktivnímu tkalcovskému muzeu, jež jsme otevřeli v roce 2008,“ vypráví Martina Políaková. Od té doby proběhlo v muzeu už několik rekonstrukcí. Z původní místnosti, staré maštale, je dnes tkalcovská dílna a v roce 2013 se muzeum přestěhovalo do větších prostor ve stodole. „Letos jsme celou podlahu stodoly vydláždili starými půdovkami, což byla velmi pracná zá-

ležitost, a část ještě prosvětlíme novými prosklenými dveřmi,“ popisuje Martina další záměry.

Vše si můžete osahat
Co sem láká návštěvníky, je nasmadě. Zdejší tkalcovské muzeum je totiž interaktivní, a tak si tu mohou zájemci vyzkoušet „Třeba vlastnoručně zpracovat len a vlnu, přistat na kolovratu a tkát z tkalcovských stavech. Také je možné vyzkoušet si práci s ručním soustruhem či starým truhlářským náčiním. Na zahradě máme luňový záhon, ovečky, květinovou a bylinkovou krkonošskou zahradku. A v novém obchůdku nabízíme certifikované krkonošské výrobky, které vznikly v místní dílně,“ vypráví Martina Políaková.

Struktura organizace:

Předseda: Martina Políaková

Místopředseda: Marcela Ledvinková

Dozorčí rada: Ing. Hana Nýdrlová

Počet členů v roce 2014 15

Valná hromada zasedá 1x ročně

STATUTÁRNÍ ORGÁNY SDRUŽENÍ

Valnou hromadou ze dne 4.5.2014 byla potvrzena předsedkyně Martina Políaková, místopředseda Marcela Ledvinková.

Plán, který jsme stanovili na schůzi v roce 2013, jsme splnili.

Zápis z valné hromady

Cílem naší činnosti je pořádání nebo spolupřádání akcí podporujících ch

- rozvoj a prezentaci lidových řemesel,
- popularizaci regionálních tradic,
- společnou účast při tvoření rodičů s dětmi a prarodičů s vnoučaty
- vzdělávací programy zaměřené na rozvoj dovedností a znalostí v oblasti lidových řemesel a výtvarných technik
- práce s dětmi a mládeží ve vzdělávacích programech se zaměřením na lidová řemesla

Jsme nositeli ocenění **Společnost přátelská rodině.**

Naši partneři

MINISTERSTVO
KULTURY

Náklady celkem: 1 302195,59

Výnosy celkem: 1 302195,59 Kč